25.8.2023

Amanda Mäkelä

Komission asetusehdotus yleistä tietosuoja-asetusta täsmentävästä sääntelystä

Tietosuojaviranomaisten yhteistyömenettelyjen harmonisointi rajatylittävissä tapauksissa

COM(2023) 348 final

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Yleistä / Taustaa

- KOM asetusehdotus täsmentäisi yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 valvontaviranomaisten välistä yhteistyömenettelyä koskevia säännöksiä
  - Sääntely koskisi vain rajatylittäviä tapauksia

- Päätavoitteina
  1) sujuvoittaa ja tehostaa yhteistyömenettelyä sekä
  2) varmistaa valituksen tekijöille ja tutkinnan kohteena oleville asianmukaiset menettelylliset oikeudet

- Ei muuttaisi yleisen tietosuoja-asetuksen sääntelyä, ml. rekisteröidyn oikeuksia tai rekisterinpitäjille/käsittelijöille säädettyjä velvollisuuksia

Asetusehdotuksen sisältö

- Luku I – Yleiset säännökset
- Luku II – Valitusten tekeminen ja käsittely
- Luku III – Viranomaisten välinen yhteistyö
- Luku IV – Oikeus tutustua tietoihin, luottamuksellisten tietojen käsittely
- Luku V – Kiistanratkaisumenettely
- Luku VI - Loppusäännökset

Keskeiset muutokset

- *Pakollinen valituslomake* rajatylittäviin tapauksiin
  - Tarkoitus varmistaa, että valittaja toimittaisi mahdollisimman kattavat tiedot jo valitusta tehdessään (tietojen täydentämiseen menee aikaa, joka lisää prosessin kestoa)
  - Säädettäisiin myös siitä, että se tietosuojaviranomainen, jolle valitus tehdään, arvioi i) onko asialla rajatylittävä luonne ja ii) valituslomakkeen tietojen täydellisyyden sekä iii) toimii valittajien yhteyspisteenä

- *Keskeisten näkökohtien tiivistelmä* (summary of key issues)
  - Tarkoitus varmistaa, että muut osallistuvat tietosuojaviranomaiset pääsevät ajoissa mukaan vaikuttamaan siihen, mitä asioita johtava valvontaviranomainen tutkii

Keskeiset muutokset

Tarkoitus varmistaa asianmukaiset menettelylliset oikeudet sekä valittajalle että tutkinnan kohteena oleville koskien

1) oikeutta tulla kuulluksi
2) tietoihin pääsyä ja salassapidettäviä tietoja

Viranomaisten tiedonvaihdon tehostaminen

- Täsmennetään, mitä tietoja johtavan valvontaviranomaisen tulee antaa sekä muille osallistuville valvontaviranomaisille että EDPB:lle

Keskeiset muutokset

- *Kiistanratkaisumenettely*
  - Velvoitettaisiin johtava valvontaviranomainen saattamaan asia EDPB:n kiistanratkaisumenettelyyn, mikäli johtava valvontaviranomainen ei huomioi muiden osallistuvien valvontaviranomaisten merkityksellisiä ja perusteltuja vastalauseita
  - Myös EDPB:lle säädettäisiin velvollisuus varmistaa valittajan ja tutkinnan kohteena olevien menettelylliset oikeudet
    - EDPB tulee toimittaa asianosaisille päätöksensä perustelut
    - Asianosasilla tulee olla mahdollisuus esittää näkemyksensä EDPB:lle

Ehdotuksen vaikutukset

- EU-asetus suoraan sovellettavaa oikeutta, lähtökohtaisesti ei aiheuta muutostarpeita kansalliseen lainsäädäntöön
- Ehdotuksella alustavan arvion mukaan taloudellisia vaikutuksia Tietosuojavaltuutetun toimistolle
- Perusoikeusvaikutuksia: henkilötietojen suoja, hyvä hallinto/oikeusturva ja julkisuusperiaate

Valtioneuvoston kanta / Suomelle keskeiset kohdat

- Ehdotuksen tavoitteet pääasiallisesti kannatettavia, yhteistyömenettelyn sujuvoittaminen tärkeää
- Soveltamisalan rajaus rajat ylittäviin tapauksiin tarkoituksenmukainen
- Jatkovalmistelussa tulee arvioida ja kiinnittää huomiota:
  - onko yksityiskohtainen menettelysääntely kaikilta osin tarpeen
  - ehdotuksen selkeys ja täsmällisyys (määräajat, määritelmät, yms.)
  - suhde kansalliseen hallintomenettelyyn (esim. asian vireille tulon edellytykset, vo harkintavalta)
  - suhde julkisuuslainsäädäntöön (luottamuksellisten tietojen käsittely, asianosaisjulkisuus)
  - hallinnollinen taakka ja lisätyömäärä valvontaviranomaisille

Aikataulu

- EU:n neuvoston tietosuojatyöryhmässä käsittely alkanut, seuraava kokous 11.10.
- Parlamentti aloittanut oman käsittelyn, LIBE vastuuvaliokunta (raportööri Lagodinsky Sergey)

- EDPB ja EDPS yhteinen lausunto ei vielä julkaistu

Yhteydenotot, lisätiedot:

Amanda Mäkelä, erityisasiantuntija

amanda.makela@gov.fi

puh. 029 5150 047

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET